

Centre d'Esquerra republicana

districte . II   l'apioles 27

telèfon 33632

Desembre
1933

SUMARI:

Pòrtic - Eleccions - Lliçó pel demà -
Rifa de Nadal - Alerta amics - Co-
missió Esportiva - Passades les elec-
cions - Es diu...

ARRÒS SOS

La marca emblema de la supremàcia - No conté pols ni cap substància nociva - Higienicament envasat en saquets de 1/2 i 1 kilo - Directament del molí al consumidor - De venda a tots els establiments

Fabricants: Fills de J. Sos Borràs

ALGEMESÍ (VALENCIA)

Delegació de vendes. **B. PASTOR**

Ronda Sant Antoni, 78 - Telèfon 12071 - BARCELONA

Fill d'Abaurrea

Raspalls

d'acer

TAPIOLES, 28

TELEFON 35647

Elaboració diària de pastes de Nata i Crema i tota mena de dolços. Croissants i pastes per a tè. Xampans Vins i Licors de les millors marques. Servei a domicili

Cabanyes, 49 (P. S.)

FABRICA DE BEGUDES

Gasoses i Aigua de Seltz

Dipòsit de Cervesa

Casa fundada en 1887

Josep Avià

Arc del Teatre, 32

Telèfon 15778 - BARCELONA

BUTLLETÍ del Centre d'Esquerra Republicana Dte. II

Carrer Tapioles, 27   Telèfon 33632   BARCELONA

ANY I

DESEMBRE 1933

N.º 7

PORTIC

El resultat de les darreres eleccions generals dona, de moment, una victòria a les forces reaccionàries, les quals, sense atrevir-se a precisar llur vertadera significació es presentaren davant del cos electoral aglutinant distintes tendències, o millor direm, distints egoismes. Diem que aquesta victòria és de moment, ja que en la segona volta que s'haurà efectuat suara, presumim que les esquerres hauran prescindit de tota mena de personalismes i en forta coalició de forces de matís marcadament esquerrà hauran obtingut els llocs necessaris per a formar una prou important minoria que en el Parlament serveixi de frè i de control a les velleitats revisionistes de les dretes.

Diverses circumstàncies han permès aquest avenç dretista al marge de la voluntat del país. Entre altres el vot de la dona—reconegut per excessiva decència política de la majoria de les darreres Constituents—; el caciquisme que malauradament encara subsisteix a molts llocs, i la intensíssima campanya electoral, mirallet de badocs i privativa dels potentats que neguen un petit augment de jornal als seus treballadors i, en canvi, despenen milions i milions per a obtenir el control de la política.

A aquestes circumstàncies que han estat comunes a tota Espanya cal afegir-hi, pel que es refereix a Catalunya, l'extraordinària pràctica dels de la Lliga en conxorxes i maneigs electorals i que els fan uns envejables prestidigitadors. N'és una prova la manera com han portat les eleccions a Barcelona-Ciutat. Ha estat tot un curs de maquiavelisme.

Però com a homes liberals que som acceptem la derrota, amb l'íntima convicció que serà ben efímera.

El que ens revolta, el que no capirem en molt de temps és el pensar que per la divisió de les esquerres i per la inconsciència de molta gent

—inconsciència produïda per manca absoluta de ciutadania—hàgim posat la República, quan tot just es trobava en la infància, a mans dels Royo Vilanova, Gil Robles, Ventosa, etc., etc. Quin amor poden sentir per la República aquesta gent que col·laboraren amb entusiasme amb la monarquia i que no feren res per a produir el canvi de règim? Quin respecte tindran per la legislació laica, social i militar els que estan interessats en grans empreses i els que segueixen consells de pares espirituals?

Els potser faran acatament al règim, però, ¿pot interessar-nos una República de privilegis, de sotana i militarades que voldran imposar-nos?

Podem tenir confiança amb el senyor Lerroux, el qual per satisfer les seves desmesurades ànsies de govern i per neutralitzar la desfeta electoral del seu partit s'uneix amb monàrquics i reaccionaris, omittint una vegada més la posició esquerrana que hauria d'haver estat el seu nord polític?

Es parla ja d'amnistia general i de concordat amb Roma. Preveiem que en Sanjurjo serà posat en llibertat tan aviat com s'obri el Parlament i que tots els homes que s'escaparen per tal d'evitar la justícia republicana tornaran ben aviat a Espanya per infiltrar-se novament en la política com si res no hagués passat.

A bones mans ha anat a parar l'Estatut.

Encara tenim latent el record de fets pretèrits que domostren la facilitat amb què es deixen prendre les coses els homes de la Lliga. Qualsevol col·laboració ministerial pot ésser suficient per a malmetre la preada obra de tants esforços i que tant de temps ha costat al nostre Partit per a conquerir-la.

Tot aquest intent de desastre, és el que preveiem del resultat electoral. Les envestides al règim seran cruentes. S'apropen moments molt difícils per a la República, però no hem de desesperançar-nos.

Nosaltres, militants d'Esquerra Republicana de Catalunya tenim

**Senyora: Vol conservar
bé els seus mobles?**

comprí un flascó de
vernís Catalunya

preu: 1'50 ptes.

SALVADOR URPI
Creu dels Molers, 44

**FABRICA DE LICORS
DE**

Miquel Guiu

Aiguardents, anissats, licors,
alcohols, conyac, rons i
vins generosos
Quines i colonies a dojo
Tapioles, 24 - Tel. 33203

plena confiança en els nostres representants i hem de posar-nos al redós del nostre venerable President per reempendre, junt amb els homes liberals de tot Ibèria, la croada de captació de voluntats a la República, per tal de preparar un altre 14 d'abril que no tingui tant de color i d'alegria com l'anterior, però que sigui d'efectivitat més positiva.

Màquines per a cosir i brodar

Vendes a plaços i al comptat
 Agulles, fils, sedes i cotons
 Taller de reparacions de totes
 marques i a domicili
 Màquines especials per a gènere
 res de punt, traus, calats
 i demés labors
 El taller més acreditat en les
 de colls i punys

35, Borrell, 35
 (junt cotxera tramvia)
 Telèfon 52671

Ricart Casadellà
 MECANIC
 BARCELONA

Ja teniu cèdules per les reformes del local?

Demaneu-les al Conserge

* * *

Els que teniu aficions artístiques inscribiu-vos al quadro escènic del Centre.

* * *

Al fer les nostres compres no podem oblidar als anunciants d'aquest Butlletí

ELECCIONS

*Encara ressonen en les nostres oïdes els discursos de la passada campanya electoral; encara estem sotmesos al nerviosisme propi de tota intensa actuació política, que unes altres eleccions ens faran vi-
brar novament en defensa dels nostres ideals d'esquerra. El 17 d'a-
quest mes hem d'elegir els homes que regiran els ajuntaments. El
caràcter popular d'aquests organismes administratius i després del
resultat de les passades eleccions generals, tenen aquestes una impor-
tància extraordinària. Cal que tots redoblem els nostres esforços per
a portar a tots els ajuntaments una selecta majoria del nostre Partit.
Que ningú no senti desfalliment i que tothom ocupi el lloc que se li
assigni. Les dretes, si guanyessin, hi donarien una importància polí-
tica i aprofitarien l'autonomia que la nostra Llei municipal reconeix
als ajuntaments per a fer-ne llocs de corruptela política i fomentar el
caciquisme rural a profit de llurs ànsies burgeses-mondrquiques.*

Evitem-ho treballant amb delit en les properes eleccions.

**COMPANY: PROPAGA LA CANDIDATURA D'ESQUER-
RA REPUBLICANA DE CATALUNYA!**

Company:

La Comissió pro reforma local, demana el teu
ajut per a portar a terme la tasca que s'ha imposat.

La teva aportació, per petita que sigui, serà un
gra de sorra per ajudar la més prompte finalització
de les obres que han d'ésser un blassó d'orgull per tu
i un motiu d'esbargiment pels teus familiars.

Pots ajudar-nos amb caracter de donatiu o bé
amb cèdules reemborsables per sorteig. A més si
tens algun ofici manual pots contribuir amb el teu
esforç personal en les hores de lleure.

Si tots ens movilitzem, les reformes del nostre
estatge social seran una realitat immediata.

SOCI: Esperem tot seguit la teva cooperació.

Lliçó pel demà

S'ha produït el fenomen tan temut per tots els homes liberals de Catalunya i Espanya. La reacció incrementada pel fanatisme religiós de moltes dones i per l'egoisme despert de totes les classes benestants ha triomfat arreu d'Espanya i ha augmentat d'una manera considerable a Catalunya, i és difícil de preveure en aquests moments les conseqüències que, per a l'esdevenidor de la nostra llibertat nacional i dels ideals d'emancipació social i de profund humanisme que constitueixen la flama més sublim del nostre esperit, portarà aquesta nuvolada negra que ens amenaça.

Crec que de moment no ens queda altre camí que estar alerta constantment, a fi de poder evitar, sigui com sigui, que no ens arrabassin cap de les llibertats mínimes suara conquerides.

No obstant no serà endebades que analitzem les causes que poden haver contribuït a fer que les dretes hagin reaccionat d'una manera tan alarmant.

Per a un observador que no profunditzi gaire les coses de la política, sembla evident que si les dretes més reaccionàries han triomfat en gran part de les circumscripcions espanyoles i àdhuc en algunes de les catalanes és degut que el poble no està conforme amb el sentit revolucionari i transformador de la política desenrotllada per les esquerres a les Corts Constituents, i que volia que la Constitució i el sentit fossin radicalment rectificats. Res més lluny de la realitat.

Aquest increment dretista encara que sembli paradoxal és, per al contrari, produït perquè els homes d'esquerra no han aguditzat la seva actuació revolucionària, i vull fer els possibles per a demostrar-ho.

Les dretes, des dels primers dies de República, tot just passat l'espant que sentiren de bell antuvi, començaren a boicotejar el règim per mitjà del retraïment i evasió de capitals, tancament de fàbriques i tallers, tot el qual forçosament havia d'accentuar d'una manera alarmant la crisi de treball, ja que vingué a aigualir ben aviat els entusiasmes dels més afectats i d'aquells altres que no tenien les conviccions prou arrelades per aguantar impassibles les primeres ad-

---

Visita les obres que s'estan fent al Centre i et sorprendràs de l'estat avençat en que es troben i a l'ensems comprendràs la necessitat que tenim del teu ajut i que de cap manera pots negligir.

versitats.

Per altra banda els nostres dirigents polítics no adoptaren cap mesura eficaç per evitar que aquests fets es produïssin, induïts d'un lamentable empatx de legalisme. Part del proletariat, creient-se traït, es deixà emportar per les propagandes dels irresponsables de la F. A. I., la qual cosa ha fet possible que la campanya abstencionista trobés terreny abonat, en benefici de la reacció. També en molts altres aspectes, entre ells la lentitud de les resolucions dels Jurats Mixtos i Tribunals Industrials, que fan aquests organismes legals impopulars entre els obrers. Després també la impunitat, gairebé absoluta, en què s'ha deixat a tots els homes que en el règim monàrquic cometeren damunt nostra tota mena d'iniquitats.

Cal, doncs, que les esquerres aprofitem aquesta lliçó del poble i la tinguem ben present el dia no llunyà en què ens tornarà a somriure la victòria i que, conscients del nostre deure, esmenem els nostres propis errors i tinguem la valentia suficient per fer el que en aquell 14 d'abril deixàrem lamentablement de fer. I sols així serà possible afirmar i superar d'una manera definitiva sense sobresalts de cap mena tots els nostres ideals.

JOAN COLL

Matalasseria

ARMAND DOMENECH

Teles, llanes, miraguans
MATALASSOS A L'ANGLESA
Es desfan matalassos a domicili
Especialitat en nuviatges
Taploles, 40, botiga

BARBERIA ROGER

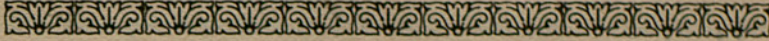
Avgda. F. Layret, 90

Sillons americans
Abonaments mesals
Servei a domicili
Tall a la garçon
Massatges

En aquesta època en que molts dels homes públics denoten una manca absoluta de fidelitat a llurs principis polítics és quan més trobem a faltar a Francesc Layret.

Retem-li homenatge tot procurant imitar el seu exemple.

*El Centre juga
les dues sèries del*

n.º 31932

de la Rifa de Nadal

Comprant-nos apuntacions ajudaràs
a les obres del Centre i correràs el
risc de fer-te ric.

Alerta amics

Dic alerta per una sèrie de fets que s'estan produint cada dia amb més intensitat i que tots són un perill per la República i per la classe obrera. En primer lloc hi ha el resultat de les eleccions del dia 19 proppassat, que ens ha donat un exemple del mal intencionades que són les dretes, les quals valent-se d'unes circumstàncies no gens favorables per la República s'han aprofitat per a calumniar-la, dient que les esquerres no feien res a profit del poble i que tot ho malversaven, intentant d'aquesta manera desbancar-nos del Poder, però hem de comprendre, amics, que aquesta classe de gent quan diuen que no es fa res, volen dir que es fa massa, a favor dels obrers i poc a favor d'ells. Jo no conceptuo les esquerres fracassades ni molt menys, perquè pel que fa referència a Catalunya, ja podeu haver vist que l'Esquerra ha obtingut un nombre molt més gran de vots que no ha obtingut la Lliga, ço que fa que moralment hàgim guanyat.

Aquí potser tal vegada hi ha hagut un excés de democràcia per la nostra part, ço que fa que ara les dretes ho aprofitin per amenaçar-nos amb una dictadura de tipus feixista. Recordeu que igual com aquell home traïdor que s'anomenava Anido, el qual va preparar a Barcelona l'adveniment d'en Primo de Rivera, recolzat per la Lliga, avui dia les dretes tornen a emprar uns procediments gairebé autèntics com els d'aquella època, puix que estem contemplant com per mitjà d'unes pessetes que passen a mans de la F. A. I. sembren el mateix terror, declarant vagues i conflictes molts dels quals no cerquen cap millora social i sí un justificatiu de les despeses dels cabals rebuts per a fer la *revolució social*, com ells diuen.

També es parla aquests dies d'un cop d'Estat de les dretes i hem de creure que de totes aquestes coses tan confoses i d'aquest estat d'alarma tan deplorable i criminal que produeix aquesta gent no és

La preparació del Butlletí és una tasca molt feixuga que pesa sobre els que han estat encarregats de fer-lo. Una vegada més preguem a les Comissions i al Consell Directiu ens facilitin amb el degut temps les notes que vulguin publicar, sense esperar els siguin reclamades.

El Butlletí és el lligam dels socis i tots estem obligats a procurar la seva perfecció

---

altra cosa que la preparació d'una altra dictadura, i és per això que jo sento un gran neguit sobre meu i una gran responsabilitat per tots nosaltres.

Això és el que motiva aquest crit d'alarma que us adreço a tots vosaltres per quan arribi aquesta hora que tan greu podria ésser per a la República.

És hora d'estar tots compactes dintre d'Esquerra Republicana de Catalunya i a preparar-se per si arribés aquest moment en què es produís un fet d'aquesta naturalesa contra la República; nosaltres hauríem de defensar-la, fos com fos i de la manera que calgués; això és el que penso que hauria de fer tot bon ciutadà d'esquerra.

ISIDRE TURET

Entera't de la data inaugural de les obres del Centre, per la que es preparen brillantíssimes festes.

Comissió Esportiva

Actualment la secció esportiva del nostre Centre ha entrat en una activitat extraordinària, digne de tots els elogis, que nosaltres, els esportistes, estem reconeguts i hem d'agrair.

Dita secció ha llogat un magnífic camp d'esports en la barriada de Sans pel desenvolupament del seu programa, base principal per tota entitat esportiva que vulgui desenrotllar les seves activitats esportives amb èxit.

Però, com vosaltres podeu comprendre, per a portar a bon terme aquesta empresa és necessari l'ajut de tots vosaltres, i per aquest motiu faig una crida a tots els socis en general per mitjà d'aquest Butlletí, portantveu del nostre casal perquè ens ajudeu amb el vostre petit esforç que representa l'ésser soci de l'esportiva. Sabeu quina és la quantitat VINT-I-CINC CENTIMS a la setmana! Ja veieu que aquesta insignificant quantitat seria un gran ajut per a la secció esportiva si tots vosaltres hi contribuïu i així la secció podria portar a cap els seus projectes, que en el seu fons no són res menys que educar físicament al jovent del Centre i fer, ensems, una propaganda del nostre ideari.

La secció ja té format el primer equip i actualment està formant el segon. El primer equip està obtenint uns magnífics resultats amb equips de la seva categoria i pròximament prendrà part en un torneig per a la disputa d'una magnífica copa. Ajudem-nos i donarem a l'esport la importància que es mereix.

Passades les eleccions

Ja ha transcorregut la data febrosa en què es prodiguen les injustícies i els atropells personals dels homes contra els homes, i tot plegat per a recollir el fruit de la mala llavor que els mateixos difamadors havien anat escampant arreu de la nostra Catalunya.

Després de l'agror que els ha deixat el no haver fructificat la seva tasca s'atreveixen a dir que l'Esquerra ha perdut. Jo dic a tots aquells partits que sols varen servir per a donar la victòria, encara que trista, a tal o qual partit, que els ideals d'Esquerra han triomfat plenament; en primer lloc, perquè el número de vots que va treure l'Esquerra sobrepujà als dels adversaris, i en segon lloc, perquè per a obtenir el "quòrum" necessari per poder sortir diputats ho han fet aprofitant-se del nom d'un dels nostres homes, motivant aquesta maquiavèlica combinació que aquest tingui novament ocasió de demostrar al poble Català la seva dignitat, no acceptant rodonament l'acta de diputat, a fi d'evitar confusionismes amb els vots que, venint de la gent de dreta, el denigrarien; dignitat que no han sabut tenir els que, per l'egoisme de la victòria, s'han atrevit a posar-lo en candidatura.

La candidatura que en diuen triomfant, ha estat votada per una part de poble inconscient, que ho féu maquinalment, com ho demostra el trobar dins les urnes, en fer l'escrutini, vàries paperetes de les que donaven a les oficines electorals per a informació del votant; els votaren també els que, degut a la seva invalidesa i més mancats de cuidados que de candidatures, els posaren una papereta a les seves tremoloses mans perquè la dipositessin dins de l'urna, acte que resignadament compliren, potser per ordre d'alguna superioritat; no deixaren de correspondre amb el seu vot, tots els Royos i Vilanovas que, disfressats de catalans, es passegen per la nostra ciutat; també els varen donar el vot molts dels que, aprofitant la complença de la República i del Govern de Catalunya feren una extensa propaganda

des del púlpit i confessionaris; no els va faltar tampoc el vot d'un sense fi de senyores que, fins el dia 19, sols se les coneixia per la seva misticitat, i les que es presentaren als col·legis electorals amb el vel més enrera que de costum i amb la cara altiva, disposades a tot el que pogués passar; també varen acudir en alguns col·legis electorals, segons fotos que veiem en alguns diaris gràfics, les monges anomenades de clausura. Això va ésser una sorpresa i una novetat, tota vegada que segons els vots que havien fet no podien sortir ni per anar a veure els que havien estat els seus pares, en cas de mort; però pel que s'ha pogut comprovar, té més importància el dipositar un vot a l'urna que el poder anar a donar l'últim petó a l'ésser volgut que deixà d'existir.

Tots aquests són els que votaren la candidatura que diuen que ha triomfat, la que no trigarem molt de temps a veure-la anar de bracet i fent comandita amb elements famèlics de la resta d'Espanya per a intentar fer una liquidació del nostre Estatut, deixant així satisfets aquells homes que fa poc que acceptaven un homenatge pel sol fet d'anar escampant arreu d'Espanya l'odi a Catalunya. Són aquells que el seu capítost va tenir el cinisme de dir que abans de morir tindria ocasió de veure com trens replets de catalans anirien a Madrid a retornar-los l'Estatut. Si no hi hagués una Esquerra Republicana de Catalunya, potser sí que aquests senyors que tenen l'acta de diputat, pel sol fet d'anar contra Catalunya, es podrien donar aquest gust, però a l'Esquerra s'hi milita, no per conveniència, sinó per convicció i aquesta no es trenca ni es desfa tan fàcilment com voldrien aquells.

L'Esquerra Republicana de Catalunya, és el partit que està al costat de l'obrer, del desvalgut, del que sofreix, i un partit tan humà està molt per damunt dels atacs dels seus contraris, produïts per les baixes passions dels que no volen reconèixer l'enorme tasca portada a cap sota el guiatge dels nostres venerable President Francesc Macià.

A. CUBELLS CASANOVAS

Es diu...

Això ja no es diu sinó que és un fet que les rengleres de socis del Centre augmenten considerablement...

Que la Comissió Esportiva començarà aviat a desplegar totes les activitats que té en estudi, com són pilota a mà, gimnàs, excursionisme, etc. a més del futbol que ja està en funcionament...

Que la junta va rebre un oferiment de 35 socis per fer d'interventors en les eleccions que s'apropen i que la prima la destinaran íntegra per les reformes del local...

Que la junta no va discutir la proposició, puix la va acceptar per unanimitat...

Que aquesta acció és digna de lloar i d'imitar...

Que la Comissió del Butlletí, necessita la col·laboració de tots, sense mancar-hi els socis de bona voluntat que vulguin anunciar-hi...

Que amb l'escenari reformat es podran fer unes funcions i uns balls que seran l'enveja d'altres Centres; i que les senyores i filles dels socis ja no caben a la pell de contentes...

Que el cos d'actors de la casa, ja s'està mobilitzant per fer de les seves...

Que resten molt pocs socis per contribuir a la subscripció pro reforma local...

Que encara no s'ha posat a la pràctica l'acord pres de reorganitzar les Comissions...

Que les mullers i filles dels socis estan atrafegades fent-se els vestits que lluiran el dia de l'inauguració de l'estatge social i que els respectius pares i marits estan disposats a gastar-se la plata per donar a la diada, la brillantor que es mereix. .

PENQUES

CELLER de M. SANTACANA

OLIS, VINS I POLLERIA
PREUS REDUITS

Capioles, 27

Barcelona

GRAN BODEGA

Marian Bosch

Vins legítims del Penadés
Olls purs d'olives
Gasoses i cerveses gelades
¡Tasteu el vi d'aquesta casa!

Blasco de Garay, 64

Demestre, Perez i C.^a

Despatx:

VALLDONCELLA, 6

Telèfon 15909

Barcelona

**TRANSPORTS i
FACTURACIONS**

GENERES DE PUNT
de totes classes

Antoni Carbonell

Ronda de Sant Pau, 4
Telèfon 11864

Especialitat en Suèters i
Pullovers

Dipòsit de les
acreditades marques:

MITJONS MOLFORTS

MITGES TREBOL

FRANEL LA HISPANIA

Vendes al major i detall

Carnisseria

d'en

LEONARD PEÑARROJA

Carns de primera qualitat

Conills i pollastres
de Vilafranca

Central: Roser, 32

Telèfon 31191

Sucursal: Cabanas, 30

BARCELONA

(POBLE SEC)

Gran Cafè Còmic

El més familiar del Paral·lel

LICORS DE TOTES MARQUES

GRAN SALÓ DE BILLARS

Tots els dies concert per l'orquestrina **FEMINA VENTURA**

Avinguda F. Bayret, 89 - Tel. 34432

**TRANSPORTS I
TRASLLATS**
amb
AUTOS-CAMION

per dins i fora de la capital sense necessitat d'embalatges
Tapissat especial per mobles de luxe i objectes d'art

Francesc Gimeno

SANT ROC, 23 - Hostafranchs
Telèfon 30451

BARCELONA